

Tilasiemen

Tähkän maku edellä

20 vuotta

Sato ja laatu kohdallaan!

ROCKY KAURA

myymti 010 217 6776

www.tilasiemen.fi

vaibde 010 217 6777

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 7 - PERUSTETTU 1916
KESKIVIKKONA 18. TAMMIKUUTA 2012

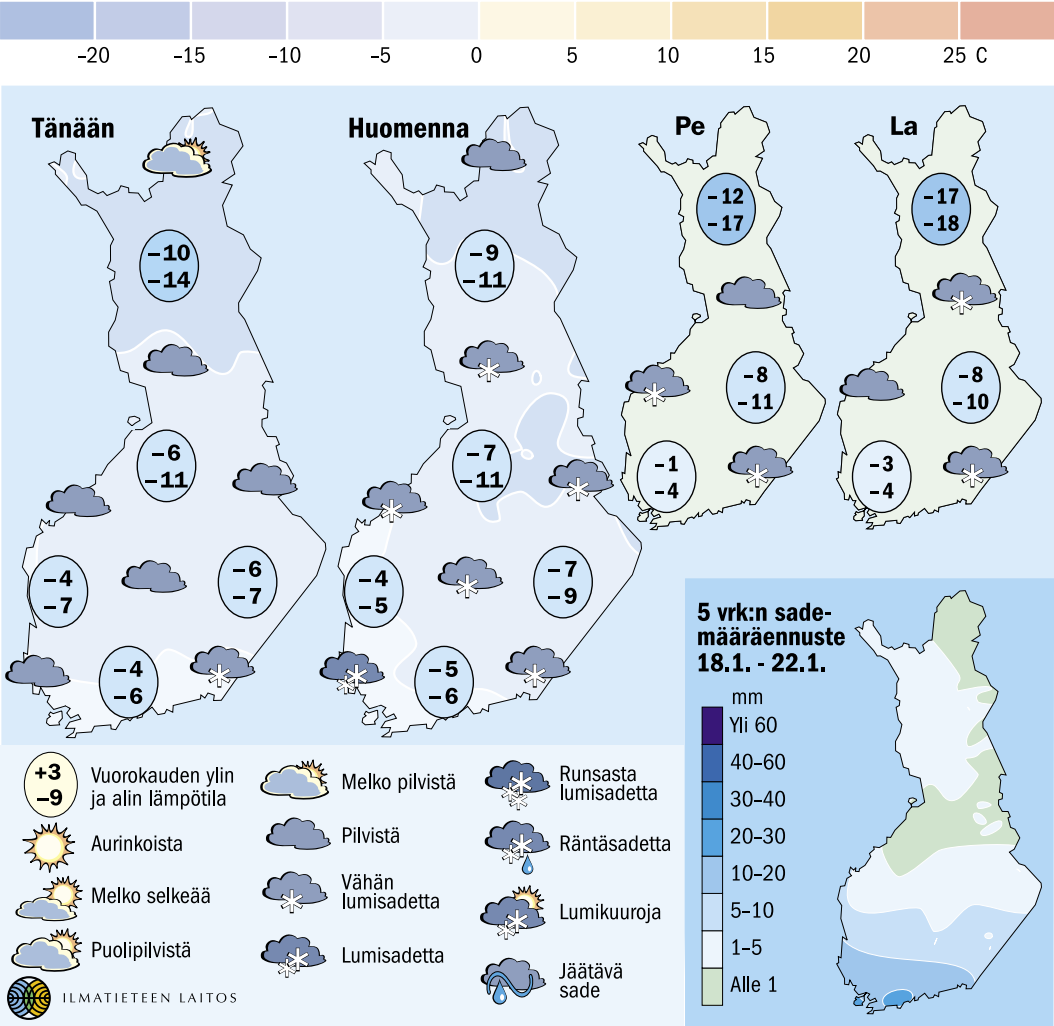
VALTRA

VAIHTOKONEPÖRSSI

020 350 500

www.valtra.fi valtrameklari@valtra.com

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

Talvista pakkassäätä

TALVINEN PAKKASSÄÄ JATKUU. Maan etelä- ja keski-osassa sataa ajoittain lunta. Sateisin päivä on torstai. Maan pohjoisosassa vähäisiä lumisateita tulee Länsi-Lapin alueel-la, muuten on enimmäkseen poutaa.

LÄMPÖTILA ON MAAN ETELÄ- JA KESKIOSASSA 1–10 pakkasasteen välillä, Lapissa pakkasta on enimmäkseen 10–20 astetta.

ENNUSTETTU SADEKERTYMÄ ON vedeksi muutet-tuna maan eteläosassa 10–20 milliiä, maan keskiosassa 1–10 milliiä ja maan pohjoisosassa 0–5 milliiä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sataa ajoittain lunta. Pakkanen hieman kiristyy koko maassa.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpö-tila	Pilvi-sys	Sade 5 vrk
Helsinki	-3	●	10.2
Kiikala	-8	●	12.6
Turku	-3	●	9.8
Jomala	1	●	30.3
Pori	-4	●	6.6
Nuussalo	-6	●	9.9
Tampere	-7	●	7.8
Jokioinen	-9	●	13.7
Lahti	-9	●	16.0
Kouvola	-4	●	15.7
Lappeenranta	-4	●	12.6
Mikkeli	-5	●	11.0*
Ilomantsi	-6	●	13.5
Joensuu	-6	●	14.4
Kuopio	-5	●	13.7
Viitasaari	-7	●	18.1
Jyväskylä	-7	●	13.6
Ahtari	-8	●	19.5
Kauhajoki	-5	●	7.2
Vaasa	-2	●	13.5*
Ylivieska	-7	●	18.3
Kajaani	-8	●	8.1
Oulunsalo	-7	●	16.3
Pudasjärvi	-10	○	7.4
Suomussalmi	-9	●	13.1
Kuusamo	-16	○	9.7
Rovaniemi	-8	●	15.0
Pello	-10	●	11.8
Salla	-13	●	9.3
Sodankylä	-12	●	12.3
Muonio	-9	●	4.1
Kilpisjärvi	-9	●	0.4
Ivalo	-9	●	5.9
Utsjoki	-10	●	7.3

Sää eilen klo 11 ○ = selkeää
Sadejakso päät- ○ = puoliopilvistä
tyen eilen klo 8 ● = pilvistä

Tapaninpäivän myrsky oli tiedossa hyvissä ajoin

Ensimmäinen varoitus tapaninpäivän myrskystä annettiin jo viikkoa ennen. Myrskyn nähtiin kehittyvän Atlantin yllä. Jouluna Tapani riehui Norjassa.

Tapaninpäiväiseen myrskyyn oli reilusti aikaa varautua, sillä ensimmäinen varoitus Ilmatie-teen laitokselta lähti jo viikkoa aiemmin.

”Ensimmäinen varoitus tarkentui viikon aikana, mutta se tiedettiin, että tuulet ovat kovat”, Ilmatieteen laitoksen erikoistutkija **Pirkko Pylkkö** sanoo.

Tiedettiin myös, että rintama liikkui Suomea kohti.

”Meteorologit voivat antaa karkean kuvan tulevasta jo etukäteen. Säämalleissa näkyy painekäyriä, joista voi arvioida tuulen nopeutta.”

Viimeistään joulupäivänä asia oli selvä. Myrsky repi pui-ta Norjassa ja rintama lähestyi Suomea. Tuhojen korjaamisen hitaudesta parjatuilla sähköyhtiöillä oli siis aikaa valmistautua pahimpaan.

Fortumilta myönnetään (MT 9.1.), että varautuminen olisi voinut olla parempaa. Tuulien voimakkuus ja tuhoisuus olivat sääennusteita kovempia.

Tarkka ennustaminen mahdotonta

Pylkkö hieman toppuuttelee mahdollisuutta varautua myrskyn käytännössä.

”Rintama on satoja kilomet-rejä leveä. Tuhoalueen laajuus oli niin suuri, että vaikka se olikin ennustettu hyvissä ajoin, ei ole ihme, että raivaustyöt ovat vienneet kauan”, hän sanoo.

Myrskyn siis tiedettiin tule-van, mutta oli mahdotonta en-nakoida, mihin tuhot tarkalleen kohdistuisivat. Tapanina viral-liset myrskyvaroitukset lähtivät kello 4.00 ja 7.30.

Varoitus annetaan, kun on syytä pelätä sään aiheuttavan tuhoa. Varoitus annettiin Sata-kunnan, Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueille, koska voi-makas tuuli aiheutti vahinkoja.

Satelliittikuvasta näkee, että myrsky iski laajalle alueelle.

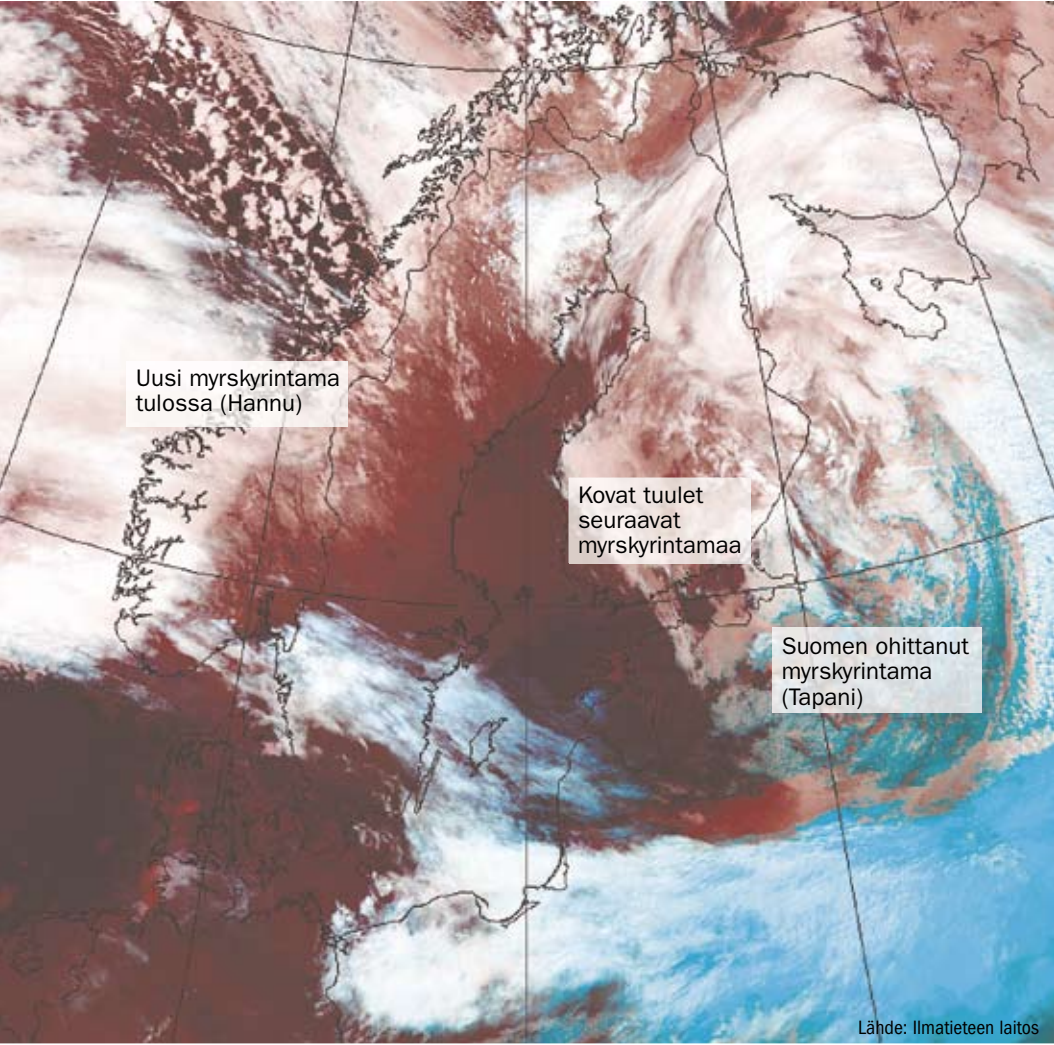
Maaseudun Tulevaisuuden mukaan Fortumilla oli parhaim-millaan 750 miestä korjaamassa tuhoja. Myrskyn pitää tietenk-in olla laantunut, ennen kuin miehiä voi laittaa töihin, vaikka kuinka hyvin olisi varauduttu.

Tulevaisuudessa satelliitti kuvaa tuhot

Tulevaisuudessa tutkakuvat sa-telliiteista voivat korvata lento-koneella tehtävät ilmakuvaukset tuhojen laajuutta tutkittaessa. Tekniikka on olemassa, mutta hinta ratkaisee.

”Ovat ilmakuvauksetkin erit-täin kalliita. Niiden saamisessa voi mennä viikko, kun satelliitit-alue on kuvattu vuorokaudes-

Satelliittikuva myrskystä tapaninpäivänä klo 9.43

sa”, erikoistutkija **Kari Luojus** Ilmatieteen laitokselta sanoo.

Sään ennustamisessa käyte-tään yleisemmin pohjoisnavan

yli lentäviä satelliitteja. Niiden lentokorkeus on noin 840 ki-lometriä. Ilmatieteen laitos käyttää tällä hetkellä viittä tai

kuutta satelliittia. Ne lentävät saman paikan yli kahdesti vuorokaudessa.

AIMO VAINIO

Lunta on vähemmän kuin ennen

Satelliittisilmät ovat kiertäneet Pohjoisnavan ylitse kolmekym-mentä vuotta.

Ilmatieteen laitoksella kuvis-ta on kerätty aineisto, joka ker-too lumen määrän vähentyneen kaiken aikaa.

”Lumen massa on pienen-tynyt pohjoisella pallonpuo-liskolla noin kaksi prosenttia vuosikymmenessä”, erikoistut-kija **Kari Luojus** Ilmatieteen laitokselta sanoo.

Tulos kertoo lumen massan

keskimäärin pitkältä ajalta. Vuosittaiset vaihtelut ovat hy-vin suuria.

”Vuonna 2010 lunta oli erit-täin vähän. Viime vuonna oltiin keskiarvon yläpuolella. Ensi vuonna voi hyvin tulla kylmä talvi”, Luojus kertoo.

Päivämäärä, jolloin kaikki lumi Suomesta on sulanut, on myös aikaistunut. Aikaistumi-sen tahti on noin muutaman päivän vuosikymmenessä.

Kaikkialla pohjoisessa lumi

ei sula aiempaa nopeammin. Esimerkiksi Ural-vuoristossa sulamispäivä on myöhentynyt. Se johtuu sateiden lisääntymi-sestä.

”Uralilla sataa enemmän, joten lunta on enemmän. Suu-remman lumimäärän sulami-nen kestää kauemmin. Tulokset tukevat ilmastomuutoksesta tehtyjä malleja”, tutkimuspro-fessori **Jouni Pulliainen** Ilma-tieteen laitokselta sanoo.

AIMO VAINIO

Metsähallituksen retkeilypalvelut palkittiin

Metsähallitus palkittiin maan-tain urheilugaalassa. Metsähallitus on madaltanut kansalaisten kynnystä luon-toiliikuntaan rakentamalla kansallisuistoihin ja muihin luontokohteisiin turvallisia ja maksuttomia retkeilypalvelui-ta.

Retkeilyreittejä on 6738 ki-lometriä. Raadin mukaan myös luontokeskukset, tiedekeskus Pilke sekä retkeilijän verk-tietopankit Luontoon.fi ja Retkikartta.fi ovat esimerkkejä

suunnittelusta, joka kannustaa lähtemään luontoretkelle.

Metsähallituksen luonto-palvelujen hoidossa oleville alueille tehdään vuosittain 4,8 miljoonaa käyntiä.

”Tällä on suuri kansantervey-dellinen merkitys. Paitsi että liikkuminen luonnossa parantaa kuntoa, se tutkimusten mukaan vähentää stressiä, alentaa ve-renpainetta ja parantaa keskit-tymiskykyä”, sanoi pääjohtaja **Jyrki Kangas**.

MT

HEVOSELÄMÄÄ

Rakkaalla hevosella on monta nimeä

”Klaneettia rastas soittelee, ja korppi bassoa...”, näin laulettiin kansakoulussa 60-luvulla. Lau-lun jälkeen opettaja kysyi, mikä se klaneetti on. Isosiskoni vasta-si reippaasti: ”Hevonen.”

Opettaja pidätteli nauruaan ja kysyi: ”Mistä tällamöinen tuli mieleen?”

”No kun isä aina suuttuessaan sanoo hevoselle, että senkin tu-hannen lanetti!”

”Tässä tapauksessa se on kyllä soitin”, opettaja sanoi, ja siihen oli siskonikin tyytyminen.

Hevonen oli ennen maalais-talossa työjuhta eikä mikään lemmikki. Isäni oli innokas he-vosen vaihtaja. Aina ei käynyt hyvä tuuri. Kerran isäni vaihtoi vanhan hevosen nuorempaan, jonka nimi oli Tuisku. Nimi oli enne. Tuisku oli kuin tuisku-tuuli päästyään reen tai kärryn eteen.

Kerran isä valjasti Tuiskun

karhin eteen perunamaata muokataksaan. Se olikin sitten semmoista menoa, että hei-kompaa hirvitti. Ensimmäisessä käännöksessä karhi lensi nurin-päin ja meno oli muutenkin niin hurjaa, että isällä oli täysi työ pysyä ohjaksissa. Tuisku laantui vasta kun oli kokonaan valkois-en vaahdon peitossa, jolloin se rysähti väsyneenä aisan päälle. Aisa katkesi.

Isällä oli taas edessä hevosen vaihto.

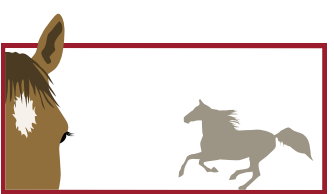
Seuraava hevonen oli nimel-tään Pelle. Hevonen oli nimen-sä väärsti, kova pieremään. Pelle päästeli pieruja joka askeleella, ja isä sanoi, että kauramoottori käy hyvin.

Eräänä helmikuisena sun-nuntaina meillä pidettiin seurat ja isä lähti hakemaan hevoselle papin ja ruustinnan tien var-resta. Ruustinna astui rekeen ja kehui, kuinka on mukava kun

oikein hevosella haetaan. Pelle rupesti pieremään ja lopuksi vielä hirnautti iloisesti, kuin olisi nauranut. Ruustinnan ilme oli ollut näkemisen arvoinen. Isä oli tuumannut, että Pellellä on omat tapansa ottaa vieras vastaan. Kyyti kuitenkin kelpasi ja nauru maittoi.

Pellen isä vaihtoi Leena-nimiseen liinakkoon, joka oli kyllä hyvä hevonen, mutta aika vanha. Pääsin Leenan kyytiin keväällä, kun polkyttiin kylvök-siä. Istuin isän vieressä kapean laudan päällä, kuuntelin polkyn kitisevää laulua ja Leenan ka-vioiden kopsetta ihan nenäni edessä. Pelottavaakin se oli, mutta samalla jännittävää pie-nen tytön mielestä.

Kerran haimme Leenalla hei-niä metsäladosta. Tie oli liukas, reki liukui ojan reunaan, kuorma kaatui ja minä jäin heinin alle. Ryömin ojaa pitkin valoa kohti,

eikä minun käynyt kuinkaan.

”Tuhannen Lanetti”, isä torui Leenaakin.

Leenan jälkeen oli vuorossa Tyttö, jonka isä vaihtoi mus-talaisilta äidin varoittelusta huolimatta. Yhtenä aamuna isän tuodessa Tyttöä tallista, se vauhkootui niin, että oli listii isän seinää vasten. Silloin naa-puri sanoi olevansa nuorempi tappelemaan vikurin hevosen kanssa, ja niin Tyttö lähti naa-puriin ja heidän vanha kaakkin-sa tuli meille.

Joskus äiti muistutteli isää